



Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**GEOGRAFIA DELS
TRANSPORTS I DELS SERVEIS**

Coordinació: ALONSO LOGROÑO, MARIA PILAR

Any acadèmic 2022-23

Informació general de l'assignatura

Denominació	GEOGRAFIA DELS TRANSPORTS I DELS SERVEIS				
Codi	101169				
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA				
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat	
	Doble titulació: Grau en Geografia i Grau en Turisme	3	OBLIGATÒRIA	Presencial	
	Grau en Geografia	3	OBLIGATÒRIA	Presencial	
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6				
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRACAMP	PRALAB	PRAULA	TEORIA
	Nombre de crèdits	0.1	1	1.7	3.2
	Nombre de grups	1	1	1	1
Coordinació	ALONSO LOGROÑO, MARIA PILAR				
Departament/s	GEOGRAFIA I SOCIOLOGIA				
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Classes presencials: 60 hores. Treball autònom de l'alumne: 90 hores				
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.				
Idioma/es d'impartició	Castellà				
Distribució de crèdits	3,2 de teoria 2,8 pràctiques				

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ALONSO LOGROÑO, MARIA PILAR	pilar.alonso@udl.cat	6	

Informació complementària de l'assignatura

És una assignatura obligatòria que té una càrrega docent de 6 crèdits. Es desenvolupa al llarg del 2n semestre del tercer curs. Els seus continguts estan relacionats, tant des del punt de vista conceptual com metodològic, amb l'assignatura de Geografia Econòmica. La justificació del seu plantejament s'emmarca en la importància de la terciarització de la societat, així com de la varietat de lògiques de comportament territorial dels serveis i que intervenen de forma notable en l'organització i transformació de l'espai. Es fa especial incidència en l'estudi del transport, la lògica espacial a diverses escales juga un paper molt rellevant en l'estructura territorial. L'objectiu és oferir a l'alumne coneixements i eines teòriques i analítiques per entendre els processos d'articulació que generen amb la seva presència o amb la seva absència aquest tipus d'activitats.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Reconèixer la importància del procés de terciarització de l'activitat econòmica.
- Diferenciar els conceptes bàsics de les activitats de serveis.
- Comprendre la lògica espacial i el paper en l'organització espacial dels serveis.
- Adquirir coneixements de tècniques i mètodes de treball en el camp dels serveis.
- Reconèixer la importància que tenen la situació econòmica, les variables personals, socioculturals i un altre tipus de variables en l'organització territorial dels serveis.
- Valorar el paper estructurant del transport i la mobilitat en el territori.
- Comprendre les influència en les diferents escales territorials dels transports.

Resultats d'aprenentatge:

- Fer servir fonts d'informació estadística per a l'anàlisi de la Geografia humana, de la població i econòmica
- Relacionar les dinàmiques econòmiques i les seves repercussions territorials
- Habilitar per a la interrelació i integració de les dades socioeconòmiques
- Comprendre la dialèctica entre l'espai i les activitats econòmiques
- Identificar els efectes territorials de la globalització econòmica
- Valorar les tècniques i estratègies de desenvolupament local i regional
- Determinar el paper de les comunicacions en la dinàmica territorial
- Conèixer les tècniques bàsiques de planificació dels sistemes de transport
- Conèixer les inèrcies històriques i transformacions recents de sistema de comunicació espanyol
- Valorar la sostenibilitat social i ambiental dels models de transport
- Utilitzar les variables sexe i gènere per entendre les estructures i els processos socials, polítics i econòmics.
- Comprendre el paper de les dones en les empreses de serveis, com a proveïdores de serveis i com a clients

Competències

CB3 Capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

CB4 Poder transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

CG2 Identificar els grans conflictes i desigualtats de la societat humana.

CG3 Caracteritzar la diversitat espacial dels territoris

CE1 Manejar els mètodes i tècniques d'anàlisi i interpretació de les fonts estadístiques.

CE2 Conèixer els fonaments i la terminologia científica específica de cada branca de la Geografia.

CE3 Expressar el coneixement geogràfic mitjançant cartografia temàtica

CE5 Aprendre a extreure informació geogràfica dels recursos existents a internet.

CE10 Aconseguir les habilitats de les metodologies quantitatives.

CE13 Adquirir els hàbits d'anàlisi de les dades geogràfiques per procedir a la seva exposició ordenada i raonada, ja sigui mitjançant una exposició oral o mitjançant un informe escrit.

CE15 Conèixer, comprendre i interpretar el territori, explicar la diversitat de llocs, regions i localitzacions.

CT1 Adquirir una adequada comprensió i expressió oral i escrita de l' català i de l' castellà.

CT4 Adquirir coneixements bàsics d'emprenedoria i dels entorns professionals.

CT6 Aplicar la perspectiva de gènere a les tasques pròpies de l'àmbit professional.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1.- Estudi geogràfic de les activitats terciàries.

1.1 Conceptes bàsics i tractament per geografia dels serveis.

1.2. Classificació dels serveis. Diferents propostes i problemes de classificació.

1.3. El desenvolupament de serveis. Factors d'expansió.

1.4. Característiques dels serveis tradicionals i de la seva complexitat actual.

1.5. Distribució geogràfica i ubicació dels serveis: principis i models generats.

2. Especificitat, diversitat i evolució en la localització de les diferents lògiques de serveis.

2.1. Les entitats financeres Canvis recents i les seves conseqüències espacials.

2.2. Serveis a empreses i reorganització de la producció.

2.3. Els serveis administratius, el seu augment i la seva importància territorial.

2.4. El comerç intern. Estratègies territorials de comerç i canvis urbans.

2.5. Serveis col·lectius per a la població. Nous factors de demanda

3. Transports i l'espai geogràfic.

3.1. Nocions principals de la seva anàlisi geogràfica (xarxes, mobilitat, accessibilitat, ...).

3.2. Enfocaments i temàtiques en la Geografia dels Transports. Evolució dels sistemes de transport al llarg de el temps.

3.3. Mètodes d'anàlisi de les resdes de transport.

4.- Mobilitat i interacció espacial.

4.1. Els modes de transport en superfície. Passatgers i mercaderies. Transport per carretera i per ferrocarril.

4.2. Transport marítim i la demanda de mercaderies.

4.3. Transport aeri i fluxos de passatgers.

4.4. La intermodalitat i les terminals de transport.

4.5. Transport urbà i transport rural: tendències i problemes.

Eixos metodològics de l'assignatura

- Els continguts teòrics s'exposen sota el format de classes expositives i plantejaments d'estudis de casos.

A les classes es fan servir mètodes didàctics que permeten mantenir l'atenció i l'interès de l'alumne.

Les classes pràctiques es desenvolupen d'una manera interactiva, en la qual el professor aporta materials que l'alumne treballa a classe i fora de classe.

Es realitzen tutories individuals i col·lectives per orientar els treballs.

L'estudiant tindrà a la seva disposició a campus virtual diferents dossier explicatiu de totes les explicacions teòriques i de desenvolupament de les practiques amb instruccions detallades dels processos.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

1. Estudi geogràfic de les activitats terciàries (4 setmanes).

2. Especificitat, diversitat i evolució en les lògiques de localització de diferents serveis (5 setmanes).

3. Transports i l'espai geogràfic (4 setmanes).

4.- Mobilitat i interacció espacial (3 setmanes).

A més de la presentació dels continguts temàtics en classes magistrals per part de professorat, a més de l'alumne, per familiaritzar-se amb l'assignatura, es realitzen una sèrie de pràctiques sobre els temes tractats en les presentacions de l'professorat.

Sistema d'avaluació

La qualificació final ve donada per dos exàmens teòrics, un referit als continguts teòrics del bloc de transports i un altre referit a la part del bloc de serveis (50% entre els dos), l'aprofitament de les classes teòriques i interactives (10% d'avaluació continuada), Lectura de llibre/articles / treballs complementaris (40%). Reavaluació.

Els estudiants que combinin els seus estudis amb un treball a temps complet tenen dret a demanar avaluació alternativa en un termini de 5 dies des del començament del semestre. l'avaluació alternativa també la poden demanar els estudiants que treballen a temps parcial amb horaris que coincideixin amb les seves classes. Per a més informació, envieu un correu electrònic a academic@lletres.udl.cat o dirigiu-vos a la Secretaria de la Facultat de Lletres.

En cas de plagi, s'aplicarà el que estableix la normativa de l'avaluació i la qualificació de la docència en els graus i màsters a la UdL

Bibliografia i recursos d'informació

Manuais i llibres

- Alonso, P.; Benito, P.; Pallares, M.; Sánchez, J.L. (2022): Geografía Económica. Fundamentos, agentes y procesos. Tirant Humanidades.
- Bavoux, J.J.; Beaucire, F.; Chapelon, L.; Zembri, P. (2005): *Géographie des transports*. Paris: Armand Colin, U: Géographie.
- Dickens, P.; Lloyd, P.E. (1990): *Location in space: theoretical perspectives in economic geography*. New York: Harper Collins, 3rd ed.
- Espinosa Seguí, A.; Antón Burgos, F.J. (eds.) (2015): *El papel de los servicios en la construcción del territorio: redes y actores*. Alicante: Universitat d'Alacant, Asociación de Geógrafos Españoles.
- Giuliano, G.; Hanson, S. (eds.) (2017): *The Geography of Urban Transportation*. New York: The Guilford Press, 4th ed.
- Hoyle, B.; Knowles, R. (eds.) (1999): *Modern Transport Geography*. Wiley, 2nd ed.
- Kruman, P. R. (1992) *Geografía y comercio*. Antoni Bosch Editor.
- Miralles-Guasch, C. (2002): *Ciudad y transporte*. Barcelona: Ariel Geografía.
- Mérenne, E. (2003): *Géographie des transports*. Rennes: Presses Universitaires de Rennes.
- Mérenne-Schoumaker, B. (2003): *Géographie des services et des commerces*. Rennes: Presses Universitaires de Rennes.
- Mérenne-Schoumaker, B. (1996): *La localisation des services*. Paris: Nathan.
- Moreno, A.; Escolano, S. (1992): *Los servicios y el territorio*. Madrid: Síntesis.
- Moreno, A.; Escolano, S. (1992): *El comercio y los servicios para la producción y el consumo*. Madrid: Síntesis.
- Piñeiro, R. (1987): *Comercio y Transporte*. Madrid: Síntesis.
- Rodrigue, J.P.; Comtois, C.; Slack, B. (2017): *The geography of transport systems*. Abingdon, Oxon: Routledge, 4th edition. Disponible en: <http://www.regscience.hu:88/record/367/files/DEMO-BOOK-2017-004.pdf>
- Seguí, J.M.; Martínez, M.R. (2004): *Geografía de los Transportes*. Palma: Universitat de les Illes Balears.
- Seguí, J.M.; Petrus, J.M. (1991): *Geografía de redes y sistemas de transporte*. Madrid: Síntesis.
- Troin, J.F. (1995): *Rail et aménagement du territoire*. Aix-en-Provence: Edisud.
- Tolley, R.; Turton, B. J. (2014). *Transport systems, policy and planning: a geographical approach*. Routledge.
- Urry, J. (2016). *Mobilities: new perspectives on transport and society*. Routledge.
- Varios, Autores. (2022). Territorios comunes, miradas compartidas. Aproximaciones desde la geografía. Papers, 7. Publicacions de la Universitat de València. <http://dx.doi.org/10.7203/PUV-OA-078-8>

Revistes

- Journal of Transport Geography: <https://www.journals.elsevier.com/journal-of-transport-geography>
- Journal of Travel Research: <http://journals.sagepub.com/home/jtr>
- Transport Reviews. <http://www.tandfonline.com/loi/ttrv20>
- Journal of Public Transportation: <http://scholarcommons.usf.edu/jpt/>
- Case Studies on Transport Policy: <https://www.journals.elsevier.com/case-studies-on-transport-policy>
- Journal of Air Transport Management: <https://www.journals.elsevier.com/journal-of-air-transport-management/>
- Journal of Transport and Land Use: <https://jtlu.org/index.php/jtlu>
- Journal of Economic Geography: <https://academic.oup.com/joeg>
- Economic Geography: [http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/\(ISSN\)1944-8287](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1944-8287)

- A lo largo del curso anirem indicant articles concrets de lectura